

П. Г. УДХАУС
НЯМА СВАТЪБЕНИ КАМБАНИ
ЗА НЕГО

Част 7 от „Бкридж“

Превод от английски: Тодор Кенов, 2005

chitanka.info

Както може да се очаква от човек със светъл оптимизъм и вяра в живота като Ъкридж, цялата тази история отдавна е причислена към доказателствата, подкрепящи тезата, че в този наш свят всяко зло в края на краищата се оказва за добро. В нея отначало докрай той вижда пръста на Съдбата. И когато иска да представи аргумент в потвърждение на теорията си, че за добродетелните и де ните има изход от всяко трудно положение, точно епизод той прилага като Веществено доказателство. Може да се каже, че началото на тази история беше положено в Хей маркет един следобед в средата на лятото. Обядвахме за моя сметка в ресторант „Пал Мал“ и тъкмо излизахме, когато един голям и лъскав автомобил отби до тротоара, а шофьорът скочи от седалката, отвори капака на двигателя и започна да бърника вътре с чифт клещи в ръце. Ако бях сам, щях да се задоволя само с небрежен, бегъл поглед и да отмина, но за Ъкридж гледката как някой друг работи винаги представляваше неустоим интерес, затова той ме хвана за ръката и ме поведе да помагам в оказването на морална подкрепа на труженика. Приблизително две минути след като започна да диша настойчиво във врата на мъжа, последният, очевидно разбрал, че онова, което гъделичка косъмчетата по тила му не е нежен юнски вятър, погледна раздражено нагоре.

— Ей! — направи опит да протестира той. После раздранението му отстъпи място на нещо, което — като се има предвид, че беше шофьор — можеше да мине за съречност. — Здравсти! — поздрави той.

— О, Фредерик, здрасти — каза Ъкридж. — Не те познах. Това ли е новата кола?

— Аха — кимна шофьорът.

— Мой приятел — като се обърна към мен, обясни Ъкридж набързо. — Запознахме се в една кръчма. — Лондон беше пренаселен от приятели, с които Ъкридж се беше запознавал в една или друга кръчма. — Какъв е проблемът?

— Придърпва — каза шофьорът Фредерик. — Ей сега ще я оправя.

Увереността в собствените му способности се оказа оправдана. След малко той се изправи, затвори капака и избърса ръцете си.

— Хубав ден — каза той.

— Чудесен — съгласи се Ъкридж. — Накъде си тръгнал?

— Трябва да ида в Адингтън. Да взема началството, играе голф там. — За миг той се поколеба, после размекващото въздействие на лятното слънце очевидно взе връх. — Искате ли да ви закарам до Ийст Кройдън? Оттам можете да вземете влак обратно.

Предложението беше изключително благородно и нито Ъкридж, нито аз бяхме склонни да го отхвърлим с лека ръка. Настанихме се в колата, Фредерик натисна стартера и се понесохме бързо — двама светски господа, поели на следобедна разходка. Що се отнася до мен, аз се чувствах спокоен и жизнерадостен, а нямах причина да мисля, че Ъкридж се чувства по-различно. Затова неприятното произшествие, връхлетяло ни в този момент, ни се стори двама по-разтърсващо. Бяхме спрели в долния край на улицата, за да дадем път на движещите се на север коли, когато нашата приятна следобедна дремливост беше нарушена от внезапен и силен вик.

— Ей!

Че викацията се беше обърнал към нас, нямаше никакво съмнение. Той стоеше на паважа на по-малко от метър, впери гневен поглед именно в нашето скъпо купе. Беше набит мъж на средна възраст с брада, изключително неподходящо облечен в редингот и с бомбе, ако отчетем времето и предубежденията на светското общество по отношение на дрехите.

— Ей! Ти! — изрева повторно брадатият, скандализирайки всички почтени минувачи.

Шофьорът Фредерик, след като му хвърли бърз презрителен поглед с крайчеца на окоето си, престана да проявява внимание към непристойните крясъци на този представител на низшите слоеве, но аз с изненада забелязах, че Ъкридж беше започнал да наподобява дива твар, попаднала в капан. Лицето му беше почервенияло и бе добило надут вид, а той се взираше право напред в будещ съжаление опит да игнорира онова, което очевидно не би могло да бъде игнорирано.

— Искам да си поговоря с теб! — прогърмя гласът на брадатия.

След това събитията се развиха със светкавична бързина. Колите бяха започнали да се движат и ние също поехме, набирайки скорост. Тогава мъжът очевидно си даде сметка, че „ако иска да направи нещо, то най-добре да го направи мигом“. Той подскочи тежко и се стовари върху стъпалото на автомобила. Ъкридж, който внезапно ж на [???], протегна голямата си ръка и го бутна. Неканеният гост падна и

последното, което видях, беше как размахва юмрук, изправен по средата на улицата, излагайки се на непосредствената опасност да бъде прегазен от омнибус № 3.

— Господи! — въздъхна с известна угриженост Ъкридж.

— За какво беше всичко това? — попитах аз.

— Един тип, на когото дължа малко пари — кратко обясни Ъкридж.

— А! — възкликнах аз с разбиране. Повече обяснения не ми бяха нужни. Никога до този момент не бях виждал кредиторите на Ъкридж в действие, но той често ми беше подсказвал, че го дебнат из цял Лондон като леопарди в джунглата в очакване да се нахвърлят върху него. Имаше определени улици, по които той за нищо на света не искаше да минава, защото се боеше от физическа саморазправа.

— Цели две години вече ме преследва като ловджийско куче — каза той. — Появява се внезапно, когато най-малко очаквам и ми изправя косата.

Прииска ми се да получа повече подробности, дори намекнах нещо в този дух, но той потъна в мрачно мълчание. Навлизахме с голяма скорост в Клапъм Комън, когато се случи втората злополука, която щеше да ме накара дълго да помня това пътуване. Точно когато пред очите ни се появи указателната табела, някакво глупаво момиче изникна точно пред предните гуми. Тя пресичаше улицата и щом видя колата, напълно се паникьоса. Хукна да търчи напред-назад като пощуряла кокошка и докато двамата с Ъкридж едновременно скочихме на крака, вкопчили се ужасено един в друг, тя се спъна и се просна на земята. Ала Фредерик, майстор в своя занаят, бързо овладя положението. Той сви рязко и когато миг по-късно спряхме, момичето вече се надигаше, потънало в прах, но все пак цяло-целеничко. Беше едро момиче с изражение на бавнозагриваща овца.

Подобни случки се отразяват различно на различните хора. В хладните сиви очи на Фредерик, когато погледна през рамо, докато даваше колата на заден ход, се четеше само изпълненото с досада презрение на един супермен към безкрайната глупост на заблудения пролетариат. Аз, от друга страна, бях реагирал с поток от нервни ругатни. А на Ъкридж, както забелязах, когато се поуспокоих, инцидентът беше въздействал върху кавалерските инстинкти. През цялото време, докато се движехме на заден ход, той си мърмореше

нещо и изскочи от колата още преди да спрем съвсем, бълвайки извинения.

— Ужасно съжалявам. Можехме да ви убием. Не мога да си простя.

Момичето пък се отнесе към случилото се по съвсем друг начин. То се изкикоти глуповато. Не знам защо, но този безмозъчен смях ме впечатли по-силно от всичко случило се до този момент. Това неуместно веселие се дължеше, естествено, на разстроени нерви. Но аз още от пръв поглед бях получил някакво предубеждение спрямо въпросното същество.

— Надявам се — продължи да дърдори Ъкридж, — че не сте ранена? Кажете ми, че не сте ранена.

Момичето отново се изкикоти. Прииска ми се да отменим и да я забравя.

— Не, никак даже.

— Но сте разстроена, нали?

— Здравата се изтърсих — изкиска се малоумната гъска.

— И аз така си помислих. Боях се, че така е станало. Разстроена. Нервните ви възли треперят. Позволете ми да ви откарам до вас.

— О, няма нужда.

— Настоявам. Определено настоявам!

— Ей — каза с нисък, нетърпящ възражения глас шофьорът Фредерик.

— Е?

— Трябва да продължа към Адингтън.

— Да, да, да — раздражено заяви Ъкридж, съвсем като феодален владетел, който се възмуцава на неканената намеса на свой васал. — Но има достатъчно време да откарам тази дама до дома ѝ. Не виждаш ли, че е разстроена! Къде да ви закараме?

— Ей там, зад ъгъла на другата улица. Балбриган е името на къщата.

— Балбриган, Фредерик, на другата улица — каза Ъкридж с тон, който не търпеше възражения.

Предполагам, че гледката на дъщерята, пристигаща пред входната врата в даймлер, е необичайна на Пийбоди роуд, Клапъм Комън. Едва бяхме спрели, когато Балбриган започна да бълва навън обитателите си на цели взводове. През първите десет секунди на

стъпалата отпред се появиха последователно баща, майка, три по-малки сестри и двама братя. Те се стекоха по градинската пътека като огромна вълна.

Ъкридж съвсем се развихри. Той бързо се вживя в ролята на приятел на семейството и пое всичко в свои ръце. След като се запозна с всички, с няколко трогателни слова обясни случилото се, докато аз си седях мълчалив и незначителен в моя ъгъл, а шофьорът Фредерик се взираше в масломера с неразгадаем поглед.

— Нямахте да си простя, мистър Прайс, ако нещо се беше случило с мис Прайс. За щастие, моят шофьор е отличен професионалист и успя да завие точно навреме. Ти прояви невероятно хладнокръвие, Фредерик — щедро го похвали Ъкридж, — невероятно хладнокръвие.

Фредерик продължи да се взира резервирано в масломера.

— Каква хубава кола, мистър Ъкридж! — каза майката на семейството.

— Нали? — небрежно отбеляза Ъкридж. — Да, доста прилична стара машина.

— Вие можете ли да карате? — попита по-малкият от двамата малки братя почтително.

— О, да. Да. Но по принцип използвам Фредерик из града.

— Ще ни удостоите ли с присъствието си вие и вашият приятел на чаша чай? — попита мисис Прайс.

Видях, че Ъкридж се поколеба. Той съвсем скоро беше привършил един отличен обяд, но никога не можеше да устои на предложение за безплатно похапване. В този момент обаче се обади Фредерик.

— Ей! — каза той.

— Е?

— Трябва да продължа към Адингтън — твърдо изрече Фредерик.

Ъкридж се сепна като човек, събуден от сън. Бях сигурен, че беше успял да убеди сам себе си, че колата е негова.

— Разбира се, да. Бях забравил. Трябва да бъда в Адингтън почти незабавно. Обещах да взема няколко приятели, които играят голф там. Някой друг път, а?

— Винаги, когато сте наоколо, мистър Ъкридж — заяви лъчезарно на всеобщия любимец мистър Прайс.

— Благодаря, благодаря.

— Кажете ми, мистър Ъкридж. Все се чудя, откакто ми казахте името си. То е толкова необичайно. Имате ли някаква връзка с мис Ъкридж, писателката? — изкудкудяка майката на момичето.

— Тя ми е леля — грейна Ъкридж.

— О, наистина ли? Толкова харесвам нейните истории. Кажете ми...

Фредерик, на когото безмерно се възхищавах, прекъсна решително предстоящата продължителна литературна дискусия, като натисна стартера и ние потеглихме сред хор от благопожелания и покани. Стори ми се, че чух как Ъкридж, извърнат назад, обеща да доведе леля си на неделния обяд някой път. Щом завихме зад ъгъла, той се настани удобно на седалката и започна да ме поучава.

— Винаги оставяй добро впечатление, момко. Нищо не може да се сравни с доброто впечатление. Никога не пропускай възможността да се представиш както трябва. Това е тайната на успешния живот. Просто няколко сърдечни думи и виждаш — вече разполагам с място, където винаги мога да се отбия да похапна, когато не ми достигат средствата.

Бях отвратен от користолюбивите му възгледи и не поколебах да го заявя, но той ме смъмри от висотата своята житейска мъдрост.

— Добре е, че гледаш по този начин на нещата, Корки, моето момче, но даваш ли си сметка, че едно такова семейство винаги има студено говеждо, печени картофи, туршия, салата, крем от нишесте и някакво сирене всяка неделна вечер след литургия? Има моменти в живота на всеки човек, момко, когато хапка студено говеждо, последвано от крем от нишесте, означава повече, отколкото думите биха могли да изразят.

След около седмица ми се наложи да отскоча до Британския музей, за да събера материал за поредната си блестяща статия с много полезна за читателите информация. Тези мои шедеври се появяваха из седмичниците от време на време, макар и не толкова често, колкото бих искал. Скитах из Музея и събирах данни, когато попаднах на Ъкридж, стиснал за ръка две момчета. Изглеждаше доста изтощен и ме

приветства с радостта на корабокрушенец, зърнал платно на хоризонта.

— Хайде, момчета, тръгвайте да си обогатявате знанията — каза той на децата. — Когато свършите, ще ме намерите тук.

— Добре, чичо Стенли — в хор отговориха те.

— Чичо Стенли? — с укор отбелязах аз.

Той леко трепна от обида.

— Това са хлапетата на Прайс. От Клапъм.

— Помня ги.

— Днес съм ги извел на разходка. Трябва да се отплатя за гостоприемството, Корки, мой човек.

— Това означава ли, че си започнал да се натрапваш на онези злочести хорица?

— Отбивам се там понякога — с достойнство отвърна Ъкридж.

— Още няма седмица откакто се запозна с тях. Колко често си се отбивал?

— Един-два пъти, май. Може би три.

— По време на храна?

— Е, имаше едно-друго за похапване — призна Ъкридж.

— И сега си чичо Стенли!

— Чудесни, сърдечни хора — каза Ъкридж и ми се стори, че долових в гласа му предизвикателна нотка. — Приеха ме като член на семейството от самото начало. Днес следобед, например, ми натресоха тези хлапета. Но като цяло тази работа има повече положителни страни. Признавам, че не си падам твърде по пеенето на църковни химни след вечерята в неделя, но питателната храна, момко, си е неоспорим факт. Студеното говеждо — с мечтателен вид заяви Ъкридж, — определено си го бива.

— Лакомо добиче! — осъдително казах аз.

— Трябва да оцелявам, старче. Разбира се, има едно-две неща в тази история, които ме поставят в неловко положение. Например, те някак са останали с впечатлението, че колата, с която се появихме онзи ден, е моя и децата непрекъснато ми опяват да ги повозя. За щастие успях да подкупя Фредерик и той предполага, че ще може да уреди едно-две кръгчета през следващите няколко дни. А мисис Прайс постоянно ме моли да заведа леля ми на чай, за да си поговорят, а на мен сърце не ми дава да ѝ кажа, че леля ми абсолютно и окончателно

се отказа от мен и ме лиши от наследство същия ден след онази история с танците.

— Не си ми казал.

— Не съм ли? А, да. Получих писмо от леля, в което ме уведомяваше, че за нея аз вече не съществувам. Помислих си, че това е проява на отвратително тесногърдие, но не мога да твърдя, че бях съвсем изненадан. И въпреки това се чувствам доста неловко, когато мисис Прайс иска да пообщува с нея. Наложих се да ѝ кажа, че леля ми е хроничен инвалид и никога не излиза, тъй като на практика е прикована към леглото. Всичко това ме изтощава, момко.

— Предполагам.

— Разбираш ли — каза Ъкридж, — никак не обичам да увъртам.

Но нямаше как да избегне това, така че го оставих и продължих своята изследователска дейност.

След това заминах в отпуск за няколко седмици извън града. Когато се върнах на Ибъри стрийт, Бауълс, моят хазаин, откъсна от сърцето си един комплимент за загорелия ми вид, а после ме уведоми, че докато съм отсъствал Джордж Тапър ме е търсил няколко пъти.

— Много искаше да ви види, сър.

Това ме изненада. Джордж Тапър винаги се радваше — или си даваше вид, че се радва — да види стар приятел от училище, когато го потърсех, но рядко се отбиваше у дома.

— Каза ли какво иска?

— Не, сър. Не остави съобщение. Просто попита кога се очаква да се завърнете и изрази желание да го посетите, веднага щом ви бъде удобно.

— Най-добре веднага да отида и да се срещна с него.

— Може би ще бъде разумно, сър.

Намерих Джордж Тапър във Външното министерство, заобиколен от важни бумажки.

— Ето те и теб най-сетне! — извика, както ми се стори, сърдито Джордж. — Вече бях започнал да си мисля, че никога няма да се върнеш.

— Прекарах чудесно, много благодаря, че попита — отвърнах аз. — Розите отново разцъфтяха по бузите ми.

Джордж сгърчи лице като ухапал лимон и изруга кратко първо бузите ми, а после и розите.

— Виж какво — настойчиво заговори той, — трябва нещо да се направи. Видя ли се вече с Ъкридж?

— Не още. Мислех да го потърся тази вечер.

— Потърси го. Знаеш ли какво е станало? Този беден нещастник взел, че се сгодил и ще се жени за някакво момиче от Клапъм!

— Какво?

— Сгоден! За някакво момиче от Клапъм. Клапъм Комън — добави Джордж Тапър, сякаш според него това утежняваше положението още повече.

— Шегуваш се!

— Не се шегувам — раздразнително отвърна Джордж. — Имам ли вид на човек, който се шегува? Срегнах го в Батърсий парк с нея и той ме представи. Тя ми напомни — каза Джордж Тапър, като леко потръпна, тъй като онази страховита вечер явно беше оставила незаличими следи в душата му — на онази противна жена в розово, която доведе със себе си на вечерята в Риджънт грил и която през цялото време не спря да ломоти на висок глас за стомашните проблеми на леля си.

Тук, според мен, той се отнесе несправедливо към мис Прайс. По време на краткото ни познанство тя ми се беше сторила голяма досадница, но никога не бих си помислил да я поставям редом до Флоси на Билсън Тупалката.

— Добре де, какво искаш да направя? — попитах аз, при това съвсем основателно.

— Трябва да измислиш някакъв начин да го откачиш от тази въдица. Аз не мога да направя нищо. По цял ден съм зает.

— Аз също съм зает.

— Зает, дръжки — изпръхтя презрително Джордж Тапър, който в моменти на силна емоция проявяваше склонност да прибегва към фразеологията на училищните ни дни и да се изразява по неподобаващ за служител на Външното министерство начин. — Само веднъж седмично вземеш, че се понапънеш малко, за да снесеш някаква проклетата статия за някой жълт парцал на тема „Трябва ли помощник-енорийските свещеници да се целуват?“ или друга такава глупост, а през останалото време се шляеш с Ъкридж. Ясно е, че ти си човека, който трябва да измъкне бедния идиот от капана.

— А ти откъде знаеш, че той иска да бъде измъкнат? Струва ми се, че много прибързано си правиш заключения. За вас, безчувствените правителствени чиновници, е много лесно да се подигравате на свещеното чувство, но именно любовта, както понякога казвам, кара земята да се върти. Ъкридж вероятно чувства, че досега не е знаел какво означава истинско щастие.

— Хайде бе! — изсумтя Джордж Тапър. — Е, на мен не изглеждаше така, когато го срещнах. Спомняш ли си, когато в училище премина в тежката категория и онзи тип от Сеймур му извади въздуха в първия рунд? Точно такъв вид имаше, когато ми представяше момичето.

Склонен съм да призная, че това сравнение ме впечатли. Странно как тези дребни случки от детството се запечатват в паметта на човек. Дори след толкова време все още виждах Ъкридж превит на две, притиснал с ръкавица диафрагмата си, а погледът му шареше наоколо с изненада и объркване. Ако поведението му като годеник беше напомнило на Джордж Тапър за този злополучен случай, то изглежда наистина беше дошло време приятелите му да се притекат на помощ.

— Ти очевидно си приел ролята на негов неофициален ангел-пазител — каза Джордж. — Затова сега ще трябва да се задействаш.

— Ще отида да го видя.

— Цялата тази история е толкова абсурдна — каза Джордж Тапър. — Как може Ъкридж да се ожени за когото и да било! Та той няма пукната пара.

— Ще му обърна внимание на този факт. Той очевидно го е пропуснал.

Когато навестяхах Ъкридж в жилището му, имах навика да заставам под прозореца и да викам името му — при което, ако беше в наличност и приемаше посетители, той се надвесваше навън и ми пускаше ключа си, като спестяваше неудобството на своята хазайка да се качва от сутерена и да отваря вратата. Много разумен подход, като се има предвид, че отношенията му с тази тиранична дама обикновено бяха доста обтегнати. Не измених на навиците си и скоро на прозореца цъфна глава.

— Здравсти, момко!

Стори ми се, дори от това голямо разстояние, че имаше нещо странно в лицето му, но едва когато изкачих стълбите и се озовах в

стаята му, установих това със сигурност. Забелязах, че по някакъв начин той беше успял да се сдобие с насинено око, което, макар и попреминало апогея си, все още беше с изключително наситен цвят.

— Боже мой! — възкликнах аз, вперил поглед в декорацията. — Как и кога?

Ъкридж мрачно подръпна от лулата си.

— Дълга история — каза той. — Помниш ли онези хора на име Прайс от Клапъм...

— Да не би сега да ми кажеш, че твоята годеница вече е успяла да ти фрасне един в окото?

— Вече си чул? — изненадан попита Ъкридж. — Кой ти каза, че съм сгоден?

— Джордж Тапър. Току-що се видях с него.

— О, добре, това ще ми спести доста обяснения. Момко — сериозно каза Ъкридж, — нека това да ти послужи като предупреждение. Никога...

На мен ми трябваха факти, не поучения.

— Как се сдоби с това око? — прекъснах го аз.

Ъкридж издуха облак дим и другото му око просветна мрачно.

— Това беше работа на Ърни Финч — каза той студено.

— Кой е Ърни Финч? Никога не съм го чувал.

— Пада се някакъв приятел на семейството и, доколкото мога да разбера, е имал големи мераци по отношение на Мейбъл преди аз да се появя. Когато се сгодихме, той отсъствал и очевидно никой не сметнал за нужно да му каже за промяната, та той се върна една вечер и ме свари да я целувам за довиждане в предната градина. Гледай сега как злощастно се стекоха обстоятелствата, Корки. При вида му Мейбъл се стресна и извика. А фактът, че тя извика, накара този гнусен тип Финч да погледне на ситуацията от абсолютно погрешен ъгъл. Той се втурна към нас, дръпна силно с една ръка очилата ми и ме удари с другата в окото. И преди да успея да го докопам, писъкът на Мейбъл разбуди цялото семейство, те излязоха и ни разтърваха, като обясниха, че съм сгоден за Мейбъл. Когато чу това, човекът се извини. Ще ми се да беше видял противната му самодоволна усмивка, когато го правеше. После избухна кавга и старият Прайс му забрани да стъпва в къщата. Не че от това имах някаква полза. Оттогава си стоя тук и никъде не излизам. Чакам синината да попремине.

— Разбира се — заявих аз, — човек няма как донякъде да не съжали онзи тип.

— Това не се отнася за мен — отсече категорично Ъкридж. — Стигнах до заключението, че на този свят няма място едновременно за двама ви. Затова живея с надеждата някоя нощ да го срещна в някоя тъмна уличка.

— Ти си му отнел момичето — напомних му аз.

— Не ми трябва отвратителното му момиче — с не съвсем кавалерско раздражение извика Ъкридж.

— В такъв случай, ти наистина искаш да се измъкнеш от тази ситуация?

— Разбира се, че искам да се измъкна.

— А как изобщо позволи да се стигне дотам?

— Не мога да ти кажа, стари друже — откровено си призна Ъкридж. — Всичко ми е като някакво ужасно неясно петно. Цялата история си беше истински шок. Дойде ми като гръм от ясно небе. Единственото, което си спомням е, че се озовахме сами в гостната след неделната вечеря и изведнъж стаята се напълни с Прайсовци от всякакъв сорт, които бръщолевеха благословии и честитки. И стана тя каквато стана.

— Но ти трябва да си им дал някакъв повод.

— Държах я за ръката. Признавам това.

— Ах!

— Добре де, дявол да го вземе, не виждам защо трябваше да се прави такъв въпрос от това. Какво означава едно обикновено държане на ръка? Всичко, Корки, мойто момче, се свежда до въпроса „Може ли някой мъж да се чувства в безопасност?“. В днешно време нещата са стигнали дотам — отсече Ъкридж дълбоко оскърбен, — че само да подхвърлиш на някое момиче блага дума и докато се усетиш, вече си в хотел „Лорд Уордън“ в Дувър и събираш ориза от косата си.

— Е, трябва да признаеш, че сам си го търсеше. Появи се с нов даймлер и започна да важничеш за половин дузина милионери. Освен това си извеждал семейството на разходка с колата, нали?

— Може би един-два пъти.

— И си говорил за леля си, предполагам, и колко е богата?

— Може би съм я споменавал бегло понякога.

— Е, тези хора съвсем естествено са си помислили, че Бог те изпраща. Богатият зет. — Настроението на Ъкридж се подобри дотолкова, че да оформи върху устните му наченките на слаба доволна усмивка. После проблемите му отново го затиснаха. — Всичко, което трябва да направиш, ако искаш да се измъкнеш, е да им признаеш, че нямаш пукнат грош.

— Но, момко, там е проблемът. По едно стечение на обстоятелствата сега съм в навечерието на спечелване на голямо състояние и се боя, че съм им споменаваля това.

— Какво имаш предвид?

— Откакто те видях за последен път, вложих всичките си пари в букмейкърския бизнес.

— Какви ги приказваш — „всичките си пари“? Откъде си се сдобил с пари?

— Нали не си забравил онези петдесет лири, които спечелих от продажбата на билети за бала на леля ми? После спечелих още нещичко от разумни залози тук и там. Та така. В настоящия момент фирмата е още малка, но като се има предвид, че светът е пълен с балами, които се надпреварват да залагат на губещи коне, тази работа е потенциална златна мина, а аз съм партньор без пряко участие в ръководството на фирмата. Те просто ще ми се изсмеят в лицето и ще се завтекат към съда, за да заведат дело за нарушаване на обещание. Трудно е, дявол да го вземе! Точно когато здраво съм стъпил с крак на стълбата към успеха, да ми се случи това. — Ъкридж млъкна и беше очевидно, че мозъчните му клетки са включени на пълна мощност. — Има само един план, за който се сещам — най-накрая каза той. — Ще имаш ли нещо против да напишеш анонимно писмо?

— Каква е идеята?

— Просто си мислех, че ако им напишеш анонимно писмо, обвиняващо ме в какво ли не... Може да напишеш, съм вече женен.

— Няма да свърши работа.

— Може би си прав — унило каза Ъкридж и отново изпадна в мълчалив размисъл. Аз станах да си вървя. Бях стигнал до вратата, когато го чух да трополи надолу по стълбите.

— Корки, старче!

— Ехо?

— Струва ми се, че го измислих — каза Ъкридж, като застана до мен. — Хрумна ми преди секунда. Какво ще стане, ако някой отиде до Клапъм и се престори на детектив, който разпитва за мен? Зловещо и загадъчно, нали разбираш. Няколко многозначителни кимвания и поклащания на главата. Да създаде впечатление, че ме издирват за нещо. Схващаш ли идеята? Ще задаваш куп въпроси и ще си записваш отговорите в тефтерче...

— Какво искаш да кажеш — аз ли искаш да отида?

Ъкридж ме погледна обидено.

— Разбира се, че ти. Нали няма да откажеш да направиш подобна дребна услуга на стария си приятел?

— Ще откажа и още как! А освен това от моето ходене там няма да има никаква полза? Те са ме виждали.

— Да, но няма да те познаят. Твоето лице — угоднически каза Ъкридж — е най-обикновено и с нищо незапомнящо се. Или пък някой от онези гримьори в театъра ще те дегизира...

— Не! — твърдо заявих аз. — Готов съм да направя всичко в разумни граници, за да ти помогна да се измъкнеш от тази каша, но отказвам да си сложа фалшиви бакенбарди заради теб, или заради когото и да било друг.

— Добре тогава — унило измънка Ъкридж, — в такъв случай няма какво да се...

В този момент той изчезна. Това стана толкова бързо, та човек можеше да остане с впечатление, че ангел небесен се беше спуснал от висините и го беше грабнал. Само острият мирис на силния му тютюн остана да ми напомня, че до преди миг Ъкридж е бил до мен, а затръшването на входната врата ми подсказа къде е изчезнал. Огледах се в невъзможност да си обясня това тъй внезапно оттегляне и едва тогава чух шум от тичане и забелязах набит брадат мъж на средна възраст с редингот и бомбе. Той беше от онези хора, които, веднъж видени, трудно могат да бъдат забравени. Веднага го познах. Това беше кредиторът, мъжът, на когото Ъкридж дължеше известна сума пари, мъжът, който се беше опитал да превземе на абордаж нашата кола в Хей маркет. Като спря на улицата пред мен, той свали бомбето и попи потта от челото си с голяма пъстра копринена кърпа.

— Този, с когото говорехте, не беше ли мистър Смолуийд? — попита той на пресекулки. Очевидно беше останал без дъх.

— Не — любезно отвърнах аз. — Не. Не беше мистър Смолуид.

— Вие ме лъжете, млади човече! — извика кредиторът и гласът му се извиси в до болка познат вик. При тези думи, сякаш те бяха някаква вълшебна парола, улицата изведнъж се пробуди от сън. Тя се изпълни с народ. От прозорците започнаха да се подават прислужници, отвсякъде започнаха да се стичат хазайки, самите стени сякаш започнаха да изригват развълнувани зрители. Оказах се център на внимание — и поради някаква причина, която не можех да си обясня, в ролята на злодея от драмата. Какво в действителност бях сторил на бедния старец, никой не знаеше; ала философската школа, която твърдеше, че съм го ограбил и най-брутално пребил, имаше най-многобройни последователи и на доста места се чуваха предложения да бъда линчуван. За щастие някакъв младеж със син костюм от каша, който беше един от най-рано пристигналите на местопроизшествието, се самообяви за умиротворител.

— Хайде, старче, ела — успокояващо каза той, като хвана под ръка силно разгневения кредитор. — Не искаш да привлечаш излишно внимание към себе си, нали?

— Там вътре! — изрева кредиторът, като посочи към вратата.

Тълпата изглежда разбра, че е направила грешка в диагнозата. Преобладаващото мнение вече беше, че аз съм отвлякъл дъщерята на мъжа и я държа като пленница зад онази зловеща врата. Настроението в полза на моето линчуване стана почти всеобщо.

— Хайде, хайде — каза младежът, когото с всяка изминала минута харесвах все повече.

— Ще разбия вратата!

— Хайде, хайде! Нали не искаш да правиш глупости — замоли го умиротворителят. — Преди да се усетиш, ще пристигне някой полицай и няма да се почувстваш никак добре, ако той установи, че вдигаш глупав скандал.

Трябва да кажа, че ако бях на мястото на брадатия мъж и правото толкова неоспоримо беше на моя страна, този довод изобщо нямаше да ме трогне, но предполагам, че почтените граждани, които могат да загубят репутацията си, имат различни възгледи за значението на един сблъсък с полицията, колкото и правото да е на тяхна страна. Гневът на кредитора започна да стихва. Той се поколеба. Очевидно се опитваше да подходи към въпроса в светлината на чистия разум.

— Знаеш къде живее този тип — продължи да го убеждава младежът. — Разбираш ли какво имам предвид? Искам да кажа, можеш да дойдеш и да го намериш когато си поискаш.

Това също ми прозвуча неубедително, но очевидно успя да убеди онеправдания кредитор. Той се остави да бъде отведен и след малко драмата загуби притегателната си сила поради оттеглянето на главния герой. Публиката се разотиде. Прозорците започнаха да се затварят, районът се изпразни и улицата отново премина във владение на котката, която обядваше в канавката и на амбулантния търговец на зеленчуци, който възпяваше своето брюкселско зеле.

През процепа на пощенската кутия се разнесе дрезгав глас.

— Онзи отиде ли си, момко?

Аз допрых устни до процепа и ние започнахме да си говорим като Пирам и Тисба. (вавилонска легенда, разработена от Овидий в неговите „Метаморфози“ и легнала в основата на Шекспировата трагедия „Ромео и Жулиета“. Двамата влюбени се срещали тайно, защото принадлежали към враждуващи семейства и на една от срещите Тисба, която дошла по-рано, видяла на мястото лъвица и избягала, но си изпуснала плаща. Лъвицата го разкъсала, а Пирам помислил, че е загинала самата Тисба и се самоубил. Виждайки малко по-късно трупа му, момичето направило същото, бел. пр.)

— Да.

— Сигурен ли си?

— Определено.

— И не се спотайва нейде зад ъгъла, изчаквайки удобен момент да ми скочи?

— Не. Отиде си.

Вратата се отвори и Ъкридж излезе с огорчен вид.

— Това е непоносимо! — каза той кисело. — Едва ли ще повярваш, Корки, но целият този шум е за жалките една лира, два шилинга и три пенса за едно противно човече с пружина, което се счупи още първия път, като го навих. Още първия път, старче! Не става дума за велосипед за двама, за фотоувеличител „Кодак“ и за фотографски фенер.

Аз изпаднах в недоумение.

— Защо едно човече с пружина трябва да бъде като велосипед за двама и всичко останало?

— Ето каква е историята — каза Ъкридж. — Близо до мястото, където живеех преди няколко години, имаше магазин за велосипеди и фотографски принадлежности. Там видях един велосипед за двама, който доста ми хареса. Поръчах го условно на въпросния тип. Разбираш ли, абсолютно условно. Освен това поръчах един фотоувеличител „Кодак“ и фотографски фенер. Стоките трябваше да бъдат доставени, когато твърдо решах дали да ги купя. След седмица този тип ме пита има ли още нещо, което искам да науча, преди окончателно да купя боклуците. Казах му, че все още обмислям въпроса, а междувременно взех малкото човече с пружина, изложено на витрината. Когато го навият, човечето се движи.

— И?

— И, дявол да го вземе — огорчено обясни Ъкридж, — то изобщо не тръгна. Счупи се още първия път, когато се опитах да го навия. След това минаха няколко седмици и този тип започна да се държи изключително неприятно. Искаше да му платя! Опитах се да му обясня. Казах му: „Виж сега, мой човек, трябва ли да говорим повече за това? Всъщност, мисля, че ти се измъкна сух от водата. За какво — казах му — предпочиташ да ти дължат? За едно човече с пружина или за велосипед за двама, фотоувеличител «Кодак» и фотографски фенер?“ Човек би си помислил, че това уравнение е достатъчно просто и за най-посредствения интелект, но не, той продължи да вдига пара, докато накрая се наложи да си сменя квартирата. За щастие, бях му дал фалшиво име...

— Защо?

— Просто обикновена делова предпазливост — обясни Ъкридж.

— Разбирам.

— За мен въпросът бе приключен. Но оттогава той постоянно изскача пред мен, когато най-малко очаквам. Веднъж проклетият дявол едва не ме спипа насред Странд, та се наложи да търтя като заек нагоре по Бърли стрийт. Със сигурност щеше да ме стигне, само че се спъна в кошница картофи. Това си е истинско преследване, мътните да го вземат, точно така — преследване!

— Защо не му платиш на човека? — предложих аз.

— Корки, старче — каза Ъкридж с явно неодобрение към тези безразсъдни финансови методи, — бъди разумен. Как да му платя? Ако оставим настрана факта, че на този етап от моята кариера ще бъде

истинска лудост да започна да пилея пари наляво и надясно, това си е въпрос на принцип!

Непосредственият резултат от този неприятен епизод беше, че Ъкридж, след като си опакова багажа в един малък куфар и ме накара да платя, макар и с голяма неохота, едноседмичния му наем вместо предупреждение, тихо и без да вдига шум се изнесе от собственото си жилище и се настани в моето за голямо удоволствие на Бауълс, който приветства неговото пристигане с церемониална радост и се разстла над него по време на вечерята като баща над отдавна загубен син. И преди ми се беше случвало да му давам убежище, когато се нуждаеше от такова, затова Ъкридж се настани в покоите ми с лекотата на войн ветеран, участвал в стотици военни кампании. След което описа квартирата ми като най-гостоприемния дом на света и каза, че почти бил решил да остане и да прекара старините си тук.

Не мога да кажа, че това предложение ме накара да изпадна в екзалтираната радост, в която изпадна Бауълс. От вълнение той за малко да изпусне блюдото с картофи. Все пак съм длъжен да призная, че Ъкридж не беше претенциозен гост. Неговият навик никога да не става от леглото преди обяд ми осигури онези спокойни утрини, които са толкова важни за един млад журналист, ако иска да напише най-доброто, на което е способен, за рубриката си „Интересна информация“. Ако пък ми се наложеше да работя вечер, той винаги беше готов да слезе долу и да изпуши лула тютюн с Бауълс, когото намираше за също тъй приятен събеседник, какъвто Бауълс намираше него. Всъщност, единственият му недостатък беше навикът, който си беше създал, да нахлува в спалнята ми по всяко време на нощта, за да сподели с мен някой нов план, предназначен да го избави от почтените му задължения спрямо мис Мейбъл Прайс от Балбриган, Пийбоди роуд, Клапъм Комън. Моите до болка прями забележки по повод на това му държане го обуздаха за четиридесет и осем часа, но в три часа на неделната сутрин, с която завършваше първата седмица на неговия престой, светлината на лампата над главата ми даде да разбере, че той отново беше нахлул.

— Мисля си, момко — чух в просъница доволен глас и в същия момент върху пръстите на краката ми се стовари огромна тежест, — че най-сетне успях да намеря идеалното решение. Браво на Бауълс. Без помощта му тази идея никога нямаше да ми хрумне. Едва когато ми

разказа сюжета на романа, който четял в момента, изведнъж прогледнах. Слушай, старче — продължи Ъкридж, като се настани още по-удобно върху пръстите на краката ми, — и ми кажи не съм ли измисли нещо наистина добро. Преди няколко дни лорд Клод Трмейн трябвало да се ожени за Анджела Брейсбридж, най-красивото момиче в Лондон...

— За какво, дявол да го вземе, говориш? И знаеш ли кое време е?

— Времето няма значение, Корки, мойто момче. Утре е ден за почивка и можеш да спиш до късно. Бях започнал да ти разказвам сюжета на това романче, дето Бауълс го чете. — Не си ме събудил в три часа сутринта, за да ми разказваш сюжета на някакво блудкаво романче!

— Ти не ме слушаш, старче — с лек укор в гласа отбеляза Ъкридж. — Казах, че именно този сюжет ме наведе на голямата идея. Ще бъда кратък, тъй като ми се струва че си в доста странно настроение. Та този лорд Клод, усетил някаква особена болка в левия хълбок и отишъл на лекар няколко дни преди сватбата, а докторът направо съсипал младия му живот, като му заявил, че му остават само шест месеца живот. Историята е доста по-дълга, разбира се, а накрая се оказва, че този глупав доктор бил сгрешил, но най-важното е, че този развой на събитията направил сватбата абсолютно немислима. Всички били изпълнени със съчувствие към Клод. Нещо повече — непрекъснато повтаряли, че той в никакъв случай не трябвало да мисли за женитба. Ето как внезапно ми хрумна, момко, че това е спасителният план на живота ми. Утре ще ходя на вечеря в Балбриган и това, което искам да направя, е просто да...

— Можеш да спреш дотук — ядосано заявих аз. — Знам какво искаш да направя. Искаш да дойда с теб, дегизиран с цилиндър и стетоскоп, да обясня на тези хорица, че съм лекар от Харли стрийт, че съм те преглеждал и съм установил, че си в последния стадий на сърдечно заболяване.

— Нищо подобно, старче, нищо подобно. Не бих и помислил да те моля да правиш подобно нещо.

— Щеше да ме помолиш, ако се беше сетил за това.

— Е, всъщност, като го споменавах — замислено произнесе Ъкридж, — това не би било никак зле. Но ако нямаш желание да го...

— Нямам.

— Добре, тогава всичко, което искам да направя, е да дойдеш в Балбриган към девет. Дотогава вечерята ще е приключила. Няма смисъл — заяви дълбокомислено Ъкридж — да пропускам вечерята. Ела в Балбриган към девет, попитай за мен и ми кажи пред цялата банда, че леля ми е много тежко болна.

— Какъв е смисълът на всичко това?

— Корки, ти не показваш онази проникателна интелигентност, за която съм изприказвал толкова похвали. Не разбираш ли? Това ще ме довърши. Ще се хвана за сърце то...

— Те ще прозрат в миг измамата.

— Ще помоля за вода...

— Е, това е убедителен жест. Ще ги накара да разберат, че не си на себе си.

— И малко след това ще си тръгнем. Всъщност, ще си тръгнем възможно най-бързо. По този начин ще съм показал, че имам слабо сърце, а след няколко дни ще им пиша, че съм минал на преглед и венчавката, за нещастие, трябва да бъде отменена, защото...

— Изключително глупава идея!

— Корки, мойто момче — сериозно заяви Ъкридж, — за човек, затънал като мен до уши в смрадта, нито една идея, която има шанс да проработи, не е глупава. Не мислиш ли, че тази ще свърши работа?

— Може и да свърши — признах аз.

— В такъв случай, ще опитам. Мога да разчитам на теб да изиграеш ролята си, нали?

— Но откъде съм разбрал, че леля ти е болна?

— Много просто. Обадили са се от нейната къща, а ти си единственият човек, който знае къде ще прекарам вечерта.

— А ще се закълнеш ли, че това е всичко, което искаш да направя?

— Абсолютно всичко.

— Няма да ме закараш там и да ме натопиш за нещо друго?

— Старче!

— Добре — казах аз. — Интуицията ми подсказва, че нещо ще се обърка, но предполагам, че трябва да го направя.

— Ето това са думи на истински приятел! — възкликна Ъкридж.

В девет часа на следващата вечер аз стоях на стълбите на Балбриган в очакване някой да отговори на позвъняването ми. Във

виолетовия сумрак се прокрадваха котки, а от един осветен прозорец на сутерена се разнасяше подрънкване на пиано и долитаха гласове, пеещи някакъв скръбен химн. Разпознах този на Ъкридж, който се извисяваше над останалите. Той изразяваше с енергия, която за малко да счупи стъклото, желание да бъде малко дете, непознано грях и това още повече подсили собственото ми мрачно настроение. Дългият опит, който имах с находчивите замисли на Ъкридж, ме беше научил да бъда фаталист по отношение на същите. Независимо от многообещаващите изгледи за успех, почти винаги се оказвах забъркан в някакви кошмарни кашаи.

Вратата се отвори. Появи се прислужница.

— Тук ли е мистър Ъкридж?

— Да, сър.

— Мога ли да го видя за момент?

Последвах я в гостната.

— Един джентълмен, който иска да види мистър Ъкридж — обяви прислужницата и ме остави да изиграя ролята си.

Усещах се доста странно. Изпитвах паника, от която устата ми беше пресъхнала и изведнъж си дадох сметка, че това е същата онази сценична треска, която бях изпитал преди години, когато поради недостиг на таланти в училището, бях избран да изпея песен по време на годишната продукция. Погледнах към пълната с Прайсовци стая и езикът ми изневери. Над етажерката край стената висеше провесен на корда зловец на вид препариран гларус с разперени криле. Човката му беше зейнала, а очите му гледаха язвително. Усетих, че съм се втренчил в него като хипнотизиран. Той сякаш от пръв поглед беше прозрял намеренията ми.

Ъкридж ми се притече на помощ. Невероятно спокоен в тази страховита стая, той приближи да ме поздрави, блестящо облечен с фрак, лачени обувки и вратовръзка, в които познах моята лична собственост. Както винаги, когато беше оплячкосал гардероба ми, той излъчваше богатство и почтеност.

— Искал си да ме видиш, момко?

Той ме погледна многозначително и аз се окопитих. Бяхме репетирали внимателно тази малка сцена докато обядвахме и започнах бързо да си припомням диалога. Успях да се отърся от хипнотичното въздействие на пернатото грозилце и започнах.

— Боя се, че имам неприятни новини, старче — тихо казах аз.

— Неприятни новини? — повтори Ъкридж, опитвайки се да преbledнее.

— Неприятни новини!

По време на репетициите го бях предупредил, че диалогът ще звучи също като някой водевилен номер на двама заядливи колежани, но той беше отхвърлил възражението ми като пресилено. Независимо от всичко думите ни прозвучаха точно така и аз усетих как ме облива топла вълна и се изчервявам.

— Какво има? — развълнувано попита Ъкридж, като ме хвана за ръката със сила, равна на конска ухапка.

— О-о-о! — извиках аз. — Леля ти! Току-що ми телефонираха от дома ѝ — продължих аз, набирайки скорост, — за да ми кажат, че отново е получила криза. Състоянието ѝ е много тежко. Може би вече е твърде късно.

— Вода! — каза Ъкридж, като се олюля и сграбчи жилетката си — или по-точно моята жилетка, която твърде непредвидливо бях пропуснал да заключа. — Вода!

Играта му беше превъзходна. Дори аз, колкото и да ми се искаше да престане да съсипва една от най-хубавите ми вратовръзки, трябваше да призная това. Предполагам, че се олюля толкова убедително заради опита от множеството удари, които беше изтърпял от Съдбата през живота си. В стаята нямаше вода, но цяла орда от невръстни Прайсовци мигом се втурна да потърси вода, а през това време останалите членове на семейството се скупчиха около разстроения мъж, загрижени и изпълнени със съчувствие.

— Леля ми! — изстена Ъкридж.

— Аз не бих се притеснявал, старче — долетя глас откъм вратата.

Гласът беше толкова презрителен и неприятен, та за миг си помислих, че именно гларусът беше проговорил. Щом се обърнах обаче, забелязах младеж в син костюм от каша. Младеж, когото бях виждал преди. Това беше Умиротворителя, онзи тип, който беше успокоил и отвел разгневения мъж, на когото Ъкридж дължеше известна сума пари.

— Аз не бих се притеснявал — отново каза той и изгледа Ъкридж с откровена омраза. Появата му предизвика вълнение.

Мистър Прайс, който мачкаше рамото на Ъкридж с мълчаливото съчувствие на силен мъж, се извиси величествено, доколкото му позволяваха неговите метър и шейсет и пет.

— Мистър финч — каза той, — мога ли да знам какво правите в дома ми?

— Добре, добре...

— Мисля, че ви казах...

— Добре, добре — повтори Ърни Финч, който очевидно беше младеж с характер. — Дойдох само да изоблича един мошеник!

— Мошеник!

— Него! — каза младият мистър Финч, като посочи презрително с пръст Ъкридж.

Стори ми се, че Ъкридж понечи да каже нещо, но се отказа. Що се отнася до мен, аз се бях измъкнал от центъра на събитията и наблюдавах иззад един червен плюшен диван по-нататъшния им развой без да привличам внимание към себе си. Искаше ми се изцяло да се разгранича от ставащото пред очите ми.

— Ърни Финч — надутото заяви мисис Прайс, — какво искаш да кажеш?

Младежът изобщо не изглеждаше обезкуражен от царящата атмосфера на всеобща враждебност. Той засука малките си мустачки и се усмихна хладно.

— Искам да кажа — заяви той, като бръкна в джоба си и извади някакъв плик, — че този тип тук няма никаква леля. Или, ако има, тя не е мис Джулия Ъкридж, известната и богата романистка. Аз имах своите съмнения към този джентълмен от самото начало, мога да ви кажа, и откакто дойде за пръв път в тази къща, обикалям из града и разпитвам за него. Първото, което направих, беше да пиша на леля му — дамата, за която разправя, че му била леля — като се престорих, че търся адреса на нейния племенник, тъй като съм негов съученик от едно време. Ето какво ми написа тя в отговор — можете да видите сами, ако искате: „Мис Ъкридж потвърждава, че е получила писмото на мистър Финч и в отговор иска да заяви, че тя няма племенник“. Няма племенник! Това е достатъчно ясно, нали?

— Той вдигна ръка, за да спре коментарите. — А ето и още нещо — продължи той. — Тази кола, с която той се перчи. Тя изобщо не е негова. Собственост е на един човек, който се казва Филимор. Записах

си номера и направих проверка. Освен това името на този тип съвсем не е Ъкридж. Казва се Смолуийд. Той е един мошеник без пукнат грош, който ви заблуждава от момента на стъпването си в тази къща. И ако позволите на Мейбъл да се омъжи за него, ще направите най-голямата грешка в живота си!

Настъпи изненадано мълчание. Прайсови започнаха да се споглеждат безмълвно, потресени до дъното на душите си.

— Не ти вярвам — най-сетне каза главата на семейството, но в думите му липсваше убеденост.

— В такъв случай — отвърна Ърни Финч — може би ще повярваш на този джентълмен. Влезте, мистър Гриндли.

Брадясал, облечен в редингот и безкрайно озлобен, Кредиторът прекрачи наперено в стаята.

— Кажете им — подкани го Ърни Финч.

Кредиторът не чака втора покана. Той заби блеснал поглед в Ъкридж и гърдите му се надигнаха под напора на насъбраните чувства.

— Съжалявам, че нарушавам спокойствието на вашето семейство в неделя вечер — каза той, — ала този младеж ми каза, че ще намеря мистър Смолуийд тук, затова дойдох.

Повече от две години го търся под дърво и камък за доставени стоки на стойност една лира, два шилинга и три пенса.

— Той ви дължи пари? — смутолеви мистър Прайс.

— Завлече ме — ясно отговори Кредиторът.

— Вярно ли е това? — попита мистър Прайс, като се обърна към Ъкридж.

Ъкридж се беше изправил и сякаш се чудеше дали е възможно да се изниже незабелязан от стаята. При този въпрос той спря и по устните му заигра слаба усмивка.

— Ами... — каза Ъкридж.

Главата на семейството не губи повече време да задава въпроси. Той очевидно беше взел решение какво да прави. Беше претеглил доказателствата и беше направил своето заключение. Очите му хвърляха мълнии. Той вдигна ръка и посочи към вратата.

— Напуснете къщата ми! — прогърмя гласът му.

— Дадено! — кротко каза Ъкридж.

— И никога повече не стъпвайте в нея!

— Дадено! — каза Ъкридж.

Мистър Прайс се обърна към дъщеря си.

— Мейбъл — каза той, — развалям твоя годеж. Развалям го, разбираш ли? Забранявам ти повече да се виждаш с този мошеник. Чу ли ме?

— Добре, тате — каза мис Прайс, която проговори за първи и последен път. Тя очевидно беше послушна и разумна дъщеря. Стори ми се, че забелязах как хвърли доволен поглед към Ърни Финч.

— А сега, сър — извика мистър Прайс, — вървете си!

— Дадено! — каза Ъкридж.

Ала Кредиторът внесе делови тон в разговора, който очевидно приключваше.

— А какво ще стане — попита той — с моите една лира, два шилинга и три пенса?

За миг ми се стори, че ситуацията ще загрубее. Ала Ъкридж, находчив както винаги, намери решение.

— Имаш ли у себе си една лира, два шилинга и три пенса, старче? — попита ме той.

И както обикновено ставаше за мое нещастие, аз разполагах с тази сума.

Поехме заедно по Пийбоди роуд. Моментното смущение на Ъкридж вече беше преминало.

— Това само показва, момко — жизнерадостно каза той, — че човек не трябва никога да се отчайва. Колкото и мрачна да е перспективата, стари друже, никога, никога не се отчайвай. Този мой план можеше да проработи, а можеше и да не успее — не се знае какво щеше да стане. Но вместо да си правя труда да увъртам, което винаги ми е много противно, нещата се наредиха по-добре от всички мои очаквания. — Ъкридж се замисли доволно за миг. — Никога не съм си мислил — продължи той, — че ще дойде момент, когато ще изпитам признателност към Ърни Финч; но, кълна се, друже, ако сега това момче беше тук, щях да го прегърна. Щях да го притисна към гърдите си, дявол да го вземе! — Той отново се замисли. — Чудно, стари друже — продължи той, — как се подреждат нещата. Много пъти ми е идвало да платя на този нещастник Гриндли, просто за да се избавя от досадното му преследване, но всеки път нещо сякаш ме спираше. Не мога да ти кажа какво точно — някакво чувство. Сякаш до мен стоеше ангел-хранител, който ми казваше какво да правя. Господи, само

помисли къде щях да бъда, ако се бях поддал на този импулс. Именно появата на Гриндли реши нещата. За Бога, Корки, мойто момче, това е най-щастливият момент в живота ми.

— Щеше да бъде най-щастливият и в моя — свадливо казах аз, — ако се надявах отново да си видя тази една лира, два шилинга и три пенса.

— Хайде сега, момко — запротестира Ъкридж, — това не са думи на приятел. Не помрачавай този наистина радостен момент. Не се тревожи, ще си получиш парите обратно. Хилядократно!

— Кога?

— Един ден — наперено оповести Ъкридж. — Един ден.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.